

Skjernøyposten

1969 - 50 år - 2019

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 1

Vinter 2019

51. årg.

SKJERNØYPOSTEN ER I ÅR 2019 - 50 ÅR. GRATULERER

Jeg var 13 1/2 år i 1969 da den første Skjernøyposten kom i vår postkasse. Tenk så heldige vi er som ennå har avisen som er et «organ for Skjernøyfolk ute og hjemme», alle de tekstene som i 50 år har kommet på trykk fire ganger i året - en stor tykk historiebok er det blitt!

Ideen til Skjernøyposten kom fra Sigurd Aalvik. Han kontaktet Håkon Karlsen og sa, «det måtte ha vært veldig gøy å få til en liten avis her på øya». Håkon hadde gått og tenkt på det samme, og var enig i at ideen burde realiseres. Georg Walvick på Dyrstad ble kontaktet, og var ivrig med på notene. Theodora Pedersen fra Dyrstad, kjent som Theo, ble ansatt som kontaktperson i U.S.A., hvor hun da var bosatt. Det konstituerende møte ble holdt på Ryvingen fyr. Her var Håkon Karlsen fyrvokter.

De tre karene med ståpå-vilje ga ut sin første Skjernøypost i februar 1969. I 1970 kom Norvald Jensen med i redaksjonen. Hensikten med Skjernøyposten var å forsøke å gi en positiv og nøktern skildring av hva som skjer på vår øy. Og har som mål og stå helt fritt politisk, kulturelt og religiøst.

De første avisene ble stensilert. Da gikk turen inn til Kristiansand hvor avisen ble skrevet av, for så å bli stensilert. Det hele foregikk i lokalene til Ynglingeforeningen. Så gikk turen tilbake til øya for så å settes sammen og sendt ut til folket. Det kunne være harde turer i snø og blest. Men så fikk redaksjonen, ved hjelp av et rentefritt lån fra Skjernøy vel, kjøpt sitt eget utstyr. Etter hvert ble ny maskin installert i kjellerstua til Signe og Sigurd Aalvik.

Forts. neste side

Her foregikk trykningen frem til Skjernøyposten kom i «ny drakt» i nr.2 - 2013. Da overtok Sjøsandens Grafiske v/ Ronny Pedersen trykningen. Produktet ble og er jo kjempefint. Fargebilder, tydelig tekst, godt papir o.l.

Innholdet i disse 50 år har variert. Men fiskenytt, årsmøtereferater fra øyas forskjellige foreninger, smånytt, fødte, døpte, gifte og minneord over døde er der fortsatt, pluss historier innsendt av våre abonnenter, og føljetonger av forskjellige slag.

De siste årene har vi som regel hatt fast portrettintervju av et Skjernøy-menneske eller en person med tilknytning til øya. Nytt er også - vi blar i arkivet og bilder fra svunnen tid - barneside - Carl Eriks hjørne med fotografier.

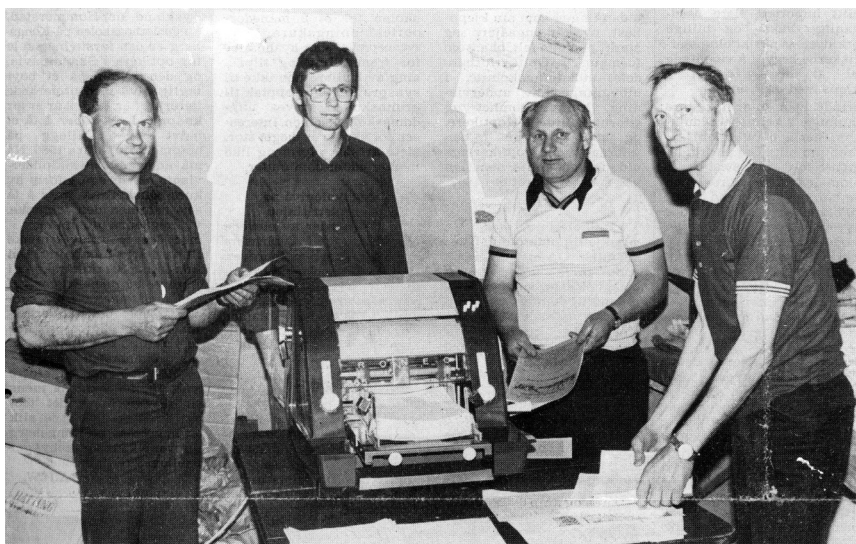
Abonnenter er fastboende, utflyttede Skjernøyfolk, eiere av fritidshus, folk som har slekt og venner på øya, og en god del som synes det er et fint lokalt tiltak med Skjernøyposten.

Pr. i dag sender vi ut ca. 450 eksemplarer.

Gratulerer til alle dem, abonnenter og de i redaksjonene som har bidratt til at Skjernøyposten ennå består. Og spesielt stor takk til dem som satte det hele i gang. Sigurd Aalvik med fra starten 1969 til 2014, Håkon Karlsen fra 1969 til 1997, Georg Walvick 1969 til 2009 og Norvald Jenssen fra 1970 til 2012. Hanne Arntsen fra 2004 til 2015.

I dag er vi 7 personer som driver Skjernøyposten. Det er Evert Knutsen, han ble med i 1996, Rita T. Dyrstad 1996 (permisjon fra 2003 til 2009 p.g.a. utdanning), Janne Ø. Knutsen 2003, Siren Salthaug Solvang 2014, Eivind Syvertsen 2015, Mariell Christensen Birkemo 2016, og Geir Larsen 2016.

Rita T. Dyrstad

Første redaksjon—fra venstre: Sigurd Aalvik, Norvald Jenssen, Georg Walvick og Håkon Karlsen.

Over: Ronny Pedersen foran maskinen som nå trykker Skjernøyposten.

Nåværende redaksjon—fra venstre: Mariell Christensen Birkemo, Rita Tove Dyrstad, Geir Larsen, Janne Ødegård Knutsen, Eivind Syvertsen, Siren Salthaug Solvang og Evert Knutsen (innfelt)

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK

UTE OG HJEMME -

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949
Janne Knutsen mob: 915 49 971
Rita Dyrstad mob: 415 56 866
Siren Salthaug mob: 954 45 745
Eivind Syvertsen mob: 913 66 994
Geir Larsen mob: 928 10 207
Mariell C. Birkemo mob: 994 14 944

E-postadresser:

Evert: evert@hotproducts.no
Janne: knutsen.juvik@online.no
Rita: post@rvvingenfyr.no
Siren: siren.salthaug@gmail.com
Eivind: Eivind.Syvertsen@egeland.no
Geir: geir.larsen@vaf.no
Mariell: mmcbirkemo@gmail.com

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:

www.skjernoyposten.no

Epostadresse:

redaksjon@skjernoyposten.no

Adresseforandringer meldes til

Evert Knutsen, Skjernøyveien 254,
4516 Mandal, evt.

redaksjon@skjernoyposten.no

Kontakt USA:

Morgan Hansen

Box 549, Annandale N.J.

08801 USA

Cell phone: 908-693-7626

Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 200,- USA \$26

Fiskenytt

Så er vi allerede kommet godt i gang med 2019. Fisket etter juleorsk var bare middels bra, særlig den siste tiden før jul var fangstene dårlige. Det var tett i tett med garn, så det kan gjerne være det som er årsaken. Torsk over to kilo var nesten fraværende de siste dagene før jul.

Men Fiskelaget fikk nok til alle.

Etter årsskiftet har fisket vært elendig, nesten ikke torsk, og annen fisk har det også vært svært sparsomt med. Vi får håpe det bedrer seg, når vårsola begynner å varme.

Litt av dagens fangst—27.2.19. Bilde: Janne

Rekefiskerne melder om noe bedring i fangstene, men så pleier jo denne tiden å være den beste gjennom hele året.

I vinter blir det innført forbud og begrensninger på fiske etter torsk fra Lindesnes til Svenskegrensen. På strekningen fra grensen mellom Telemark og Vestfold og til Svenskegrensen, blir det forbudt å fiske torsk, med noen få unntak.

I tillegg blir det opprettet 14 områder med tidsbegrenset forbud mot å fiske torsk i gytetiden, fra 1.1. til 1.5.

I Mandal kommune får vi et slikt område på nord – og øst-siden av Skjernøy. Kartet viser yttergrensene for området. Fra Hågansodden lykt i Skjernøysund til brua på Skogsøy og alt innenfor. Videre til lykta på Naudfjell. Se kart på side 6.

I 2019 er det forslag om å innføre forbudet fra første februar, men senere fra første januar.

Foreløpig er det ikke kommet endelig regulering, men den kommer. Annet fiske i området vil også bli forbudt, også fiske med snøre og teiner.

Jungelen av reguleringer og forbud blir ikke mindre.

Evert Knutsen

Portrettet

Denne gang henter vi portrettet blant en av våre egne, Evert Knutsen er eldstemann i redaksjonen, sammen med Rita Dyrstad, og starter i år med sitt 23. år i Skjernøyposten.

Han forteller: Jeg er født 6.2.1946 i Skjernøysund. De som er litt kjappe i hoderegningen, vil finne ut at jeg er et produkt av den tyske kapitulasjonen i andre verdenskrig, da kom optimismen for å sette barn til verden. I 1945 ble det ikke født ett barn på Skjernøy. Jeg er ekte Skjernøylobbe og kan spore minst åtte generasjoner tilbake på Skjernøy på begge foreldresider.

Det meste av mitt liv har jeg bodd på Skjernøy, med unntak av et par år på skole og seks år i Luftforsvaret.

De første leveårene bodde familien i Skjernøysund, deretter flyttet vi til Bergstø i huset til Olga Berge, hvor vi bodde til vi flyttet inn i nytt hus i Juvik i 1953.

Så ble det syv år på folkeskolen på Farestad. De to siste årene måtte vi reise til Mandal for å få engelskundervisning to ganger i uka, for det meste per sykkel. Så ble det realskole, den første vinteren med hybel i Mandal i toppetasjen på den gamle husfliden.

Etter endt realskole ble det to år på Agder Folkehøyskole i Søgne, den røde og hvite bygningen som lå inne ved fjellet på Tangvall, der E-39 går i dag. Her traff jeg en flott jente fra Hisøy, Inger Lise, hun ble senere min livsledsager og har vært det i 47 år.

Så i 1965 søkte jeg opptak på Luftforsvarets Befalsskole i Stavern. Jeg ble utdannet spesialist på et helt nytt luftvernssystem. Deretter gikk turen til Bardufoss Flystasjon hvor jeg jobbet som troppssjef i beredskapsbatteriet. Resten av min tjenestetid var jeg på skoleavdelingen i Stavern som instruktør. Jeg trivdes meget godt i Luftforsvaret i et flott arbeidsmiljø, fremdeles har jeg nær kontakt med flere av de jeg jobbet sammen med. I min tjenestetid tok jeg handelsskole og artium på fritiden, som privatist. Etter at jeg sluttet har jeg deltatt på alle repetisjonsøvelser på Lista Flystasjon, helt til den ble nedlagt i 1996.

Våren 1971 var jeg i kontakt med en av mine kamerater fra realskolen, Arndt Leschbrandt. Han hadde kort tid tidligere overtatt familiefirmaet Carl A. Leschbrandt. Det ble jobb og flytting tilbake til Skjernøy. I august samme år giftet vi oss, og planla å bygge hus på familiegården i Juvik. Det sto ferdig i 1972. I mars 1973 fikk vi vårt første barn Olaf, som dessverre fikk en dårlig start i livet, og ble sterkt multihandikappet og trengte hjelp til alle livsfunksjoner. Olaf bodde hjemme i hele sitt liv og krevde mye, men ga oss også mye, og lærte oss at man ikke skal ta for gitt at alt alltid går på skinner. Olaf døde 16. mai 2006, 33 år. I mellomtiden hadde vi fått vårt andre barn, Jan i 1976. Og nå er vi stolte besteforeldre til to flotte barnebarn.

Det ble over 25 år i Carl A. Leschbrandt og jeg sluttet her ved utgangen av 1996. Jeg trivdes meget bra i denne jobben, som besto av salg og innkjøp av i hovedsak fiskeredskaper og administrasjon. Men jeg ønsket da å gjøre noe annet, og som ivrig fritidsfisker ville jeg forsøke meg som yrkesfisker. Jeg hadde allerede fem sommerjobber på makrellsnurpebåt, mens jeg gikk på realskole og folkehøyskole. I første omgang begynte jeg med ålefiske som hovedfiske, ved siden av krabber, hummer, torsk og annet. Båt ble bestilt hos Walvick båtbyggeri. Siden har fiske etter leppefisk blitt en vesentlig del.

I 1997 kom det forespørsel fra et firma i Kristiansand om jeg hadde lyst til å bygge opp og stå for driften av en fiskeredskapsavdeling. Så var det på an igjen, men denne gang delt 50 % med fiske. Så ble det 22 fine og utfordrende år i denne jobben, hvor produktutvikling har vært en betydelig del. Det har blitt mange turer til flere land i Østen, med Kina som det mest omfattende. Legger jeg sammen oppholdene her, har det blitt over ett år til sammen. Jeg liker meg meget godt i Kina, ikke for det at jeg alltid er overbegeistret over myndighetene, men folket har imponert meg, med sin gjestfrihet, dyktighet og evne til å bygge gode forbindelser. Og når man er i de større byene har jeg vært vitne til en fantastisk utvikling gjennom de 20 årene jeg har besøkt landet. Men kontrastene er store så snart man kommer litt ut på landet.

Forts. neste side

Ved utgangen av 2018, pensjonerte jeg meg fra denne jobben, etter 53 år i arbeidslivet. Så nå blir den yrkesaktive delen begrenset til fiske. Men jeg har ingen problemer med å få tiden til å gå. Jeg driver med mange aktiviteter, blant annet vedhogst om vinteren. Så har vi sauer, fem – seks over vinteren, og det blir gjerne utvidet til det dobbelte når lammene kommer om våren. Det er en flott tid. På Stusøy har vi villsauer sammen med noen andre, i år har vi 14 overvintrende. Disse må som de tamme ha stell og kontroll, og på vinteren tilskuddsfôr.

Foruten å være med i Skjernøyposten, deltar jeg i bokprosjektet med den nye Skjernøyboka. Dette har vært et stort og krevende prosjekt som i løpet av våren 2019 er klart for å gå i trykken. Dette er andre boka jeg har vært med på, den første var: ”Skolehistorier fra Skjernøy”.

Jeg har også vært formann og styremedlem i Skjernøy Vel, og deltatt i mange andre lokale prosjekter og lag.

Som en relativt aktiv jeger, var jeg med å opprette det første organiserte jaktlaget på Skjernøy i 1993, siden har jeg vært formann her. Jeg har skutt blant annet fire elger og noen titalls rådyr på Skjernøy.

Hvordan vil du at Skjernøy skal se ut i fremtiden?

Jeg er svært interessert i at fremtidig bebyggelse begrenses til spredt bebyggelse og ikke noe feltutbygging. Dessuten bør det være mest mulig skille mellom fritidsboliger og helårshus.

For noen tiår siden var det planer om å lage et stort byggefelt helt inn mot sentrum av Sundsdalen, Sundsdalen starter i skillet mellom Berge og Skjernøysund gård, ovenfor Juvik og går rettlinjet til Blødekjær i Valvik, ovenfor veien forbi familien Hinderakers hus. Jeg er svært glad for at disse planene ble droppet. Det samme gjelder gamleveien mellom Dyrstad og Skjernøysund, her var det også planer om ny bilvei. Nå framstår den gamle veien som en kjempeflott turvei, som er svært mye benyttet. Ikke minst etter at en stor dugnadsgjeng har gjort en fantastisk jobb med å ruste opp veien. Dugnadsånden lever fortsatt på øya.

Hva synes du om det lokale tilbudet på øya?

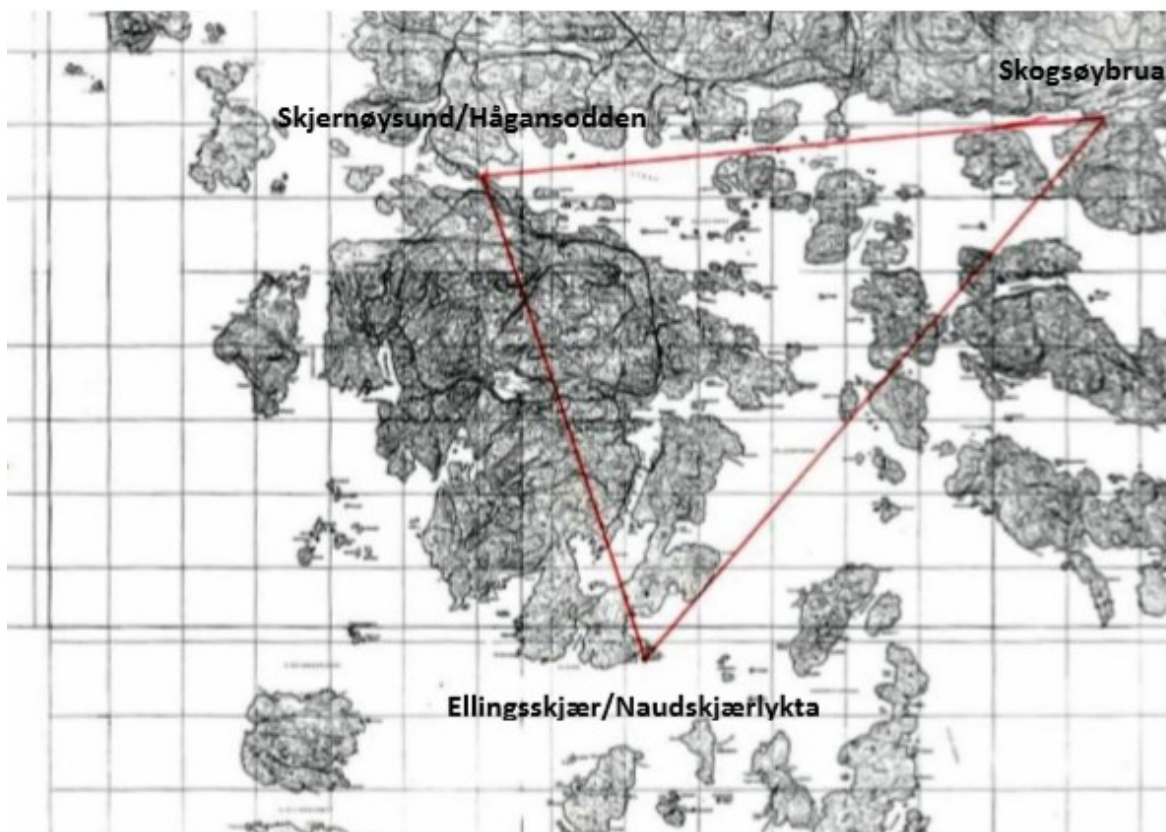
Jeg synes tilbudet av lokale aktiviteter er veldig bra, både for barn og voksne. Ungdomsforeningen og kappellet har et bredt tilbud, som blant annet omfatter konserter, ungdomsgruppe, barneforening, søndagsskole, utlodninger, gudstjenester, bibelgrupper og mye annet. I tillegg er det et aktivt Helselag som arrangerer jevnlig møter og arrangementer for de litt mer voksne. På grendehuset er det trim, og nå har til og med ildsjeler tatt initiativ til å starte opp hobbyklubben for barn igjen. Historielaget arrangerer flere temakvelder hvert år, og i tillegg juletreff på det gamle skolehuset på Dyrstad. Imponerende er det å få folk til å lede og organisere alt dette. Men det er mange ildsjeler på Skjernøy.

Jeg var så heldig å bli spurt om å holde et innlegg da Ungdomsforeningen arrangerte stor fest ved overgangen til år 2000. Jeg valgte som tittel: ”Skjernøy, spredte tilbakeblikk ved årtusenskiftet”. Og jeg siterer de aller siste linjene i mitt innlegg som avslutning:

”Jeg har hatt mange flotte og spennende utenlandsreiser i forbindelse med mitt arbeid, men det aller fineste ved dem alle, er når brua er passert på hjemvei, broa over til det fineste stedet på jord”.

Kart over område med tidsbegrenset fiskeforbud

Bussuhell i Fidja på Dyrstad

2 dager på rad. 4 og 5 februar ble bussen stående på snu plassen på Dyrstad. 4 jan. kom vi akkurat for sent til bussen. (Jeg og min datter Aleksandra). Den pleier å plukke opp Aleksandra ved postkassa hos oss før den går til Dyrstad. Det regnet og var surt og kaldt. Vi ble stående og vente på bussen i 35 min. ute i regnet. Var våte til skinnenet. Fikk høre at bussen stod fast i snøfonn. Aleksandra ble kjørt til skolen. 5 jan. Nydelig sol. 07:47 får jeg melding om at bussen sitter fast på Dyrstad. Ungene må ut av bussen, da sjåføren er redd for at bussen skal kante. Ene framhjulet er høyt i lufta og bakhjulene er utfor veien. Til slutt kjører min mann, Loyd Jenssen over med en stor traktor. En annen traktor er der også. Min mann klarer til slutt å dra bussen opp på veien igjen. 08.32 får jeg melding fra min datter at nå er de på vei til skolen. Fotografen er Aleksandra Jenssen, 10 år.

Lilli Ann Jenssen

Kjettinger var ikke montert på hjulene på bussen. Men det forlangte en forelder, at «du kjører ikke videre med barn i bussen uten kjettinger». Så kjettinger kom på!

Nytt fra kapellet

Tradisjonen tro ble det et flott julespill i kapellet julaften. Over 300 mennesker i kapellet fikk med seg julebudskapet vist av 25 barn på scenen godt hjulpet av brødrene Hinderaker på lyd og lys. Hanna Puntervold stod i spissen for 14 ungdommer og voksne som hjalp til med forberedelser.

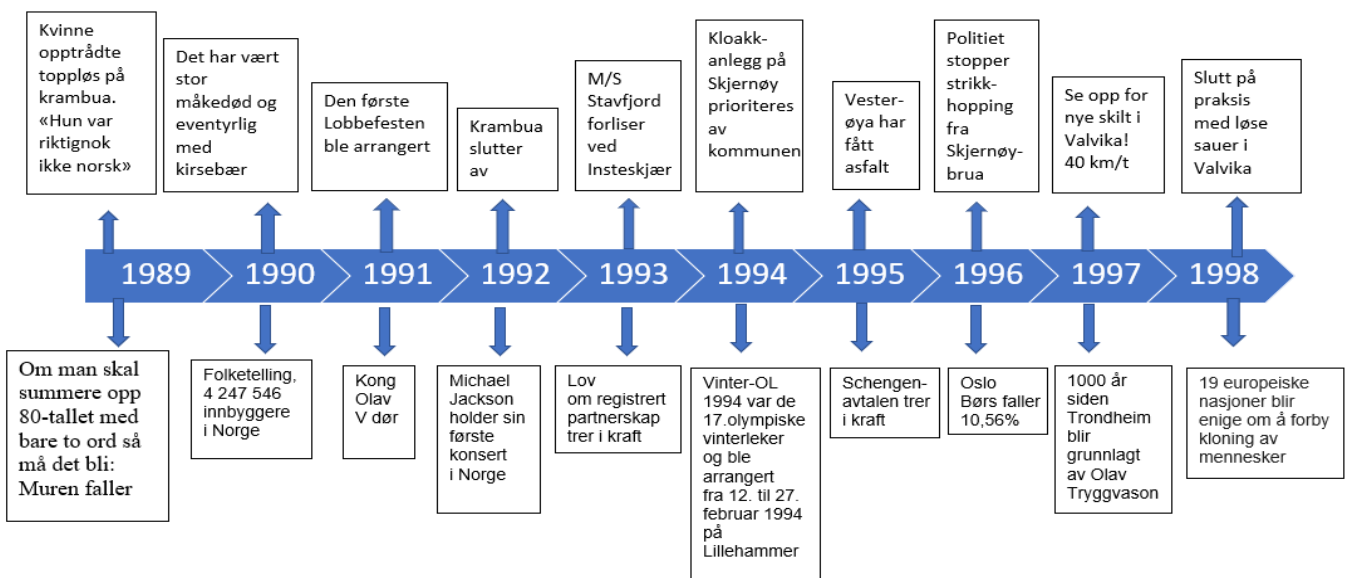
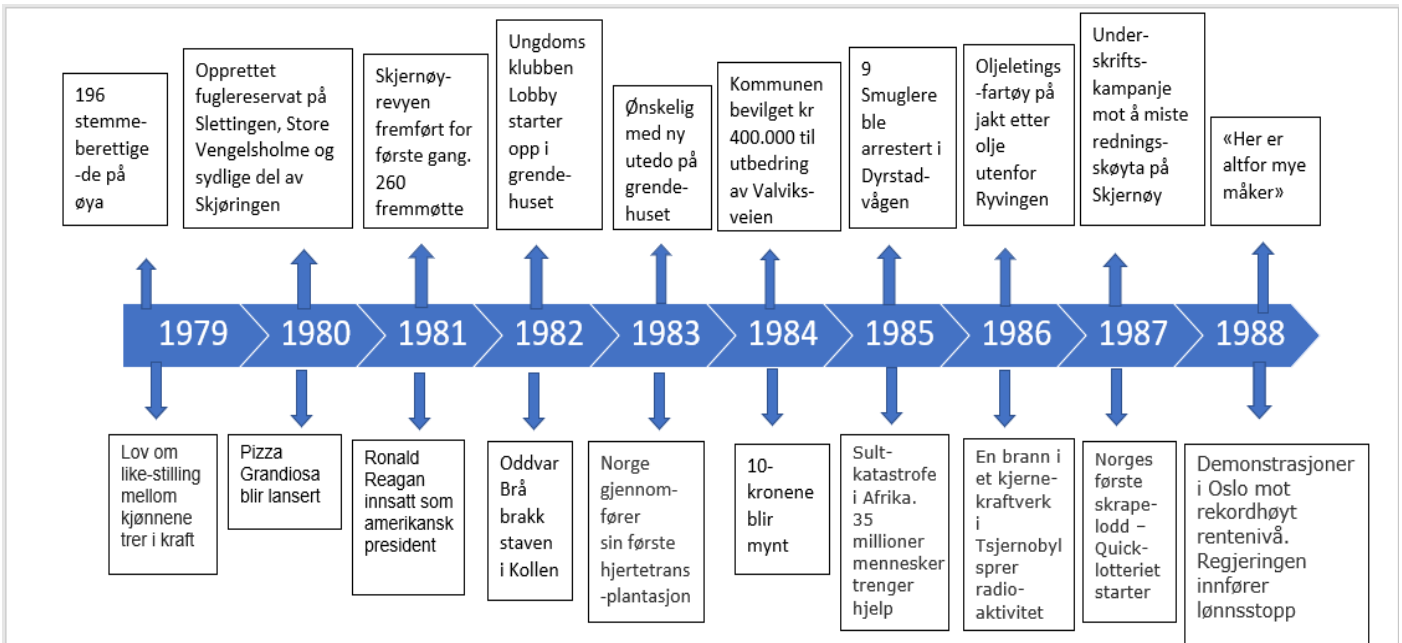
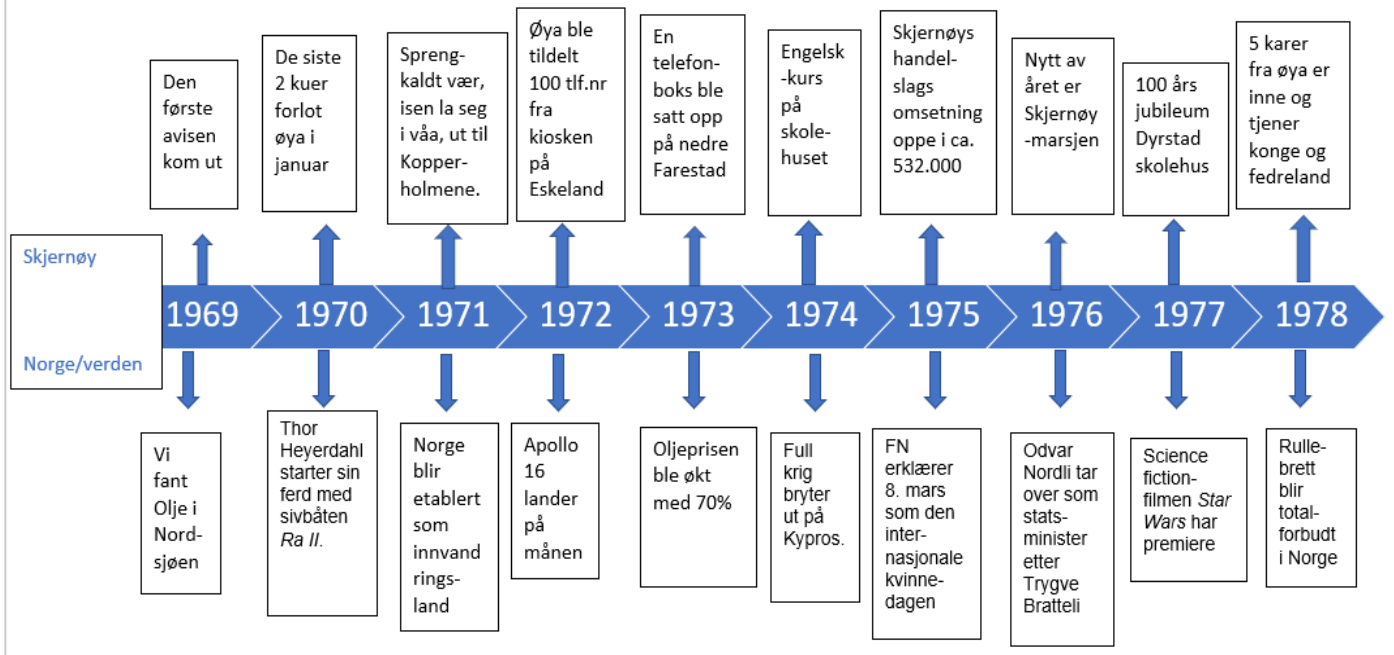
Søndagsskolen arrangerte juletreffest for alle 5. juledag. Det ble en flott fest med andakt, gang rundt treet, leker, pizza og julenisse.

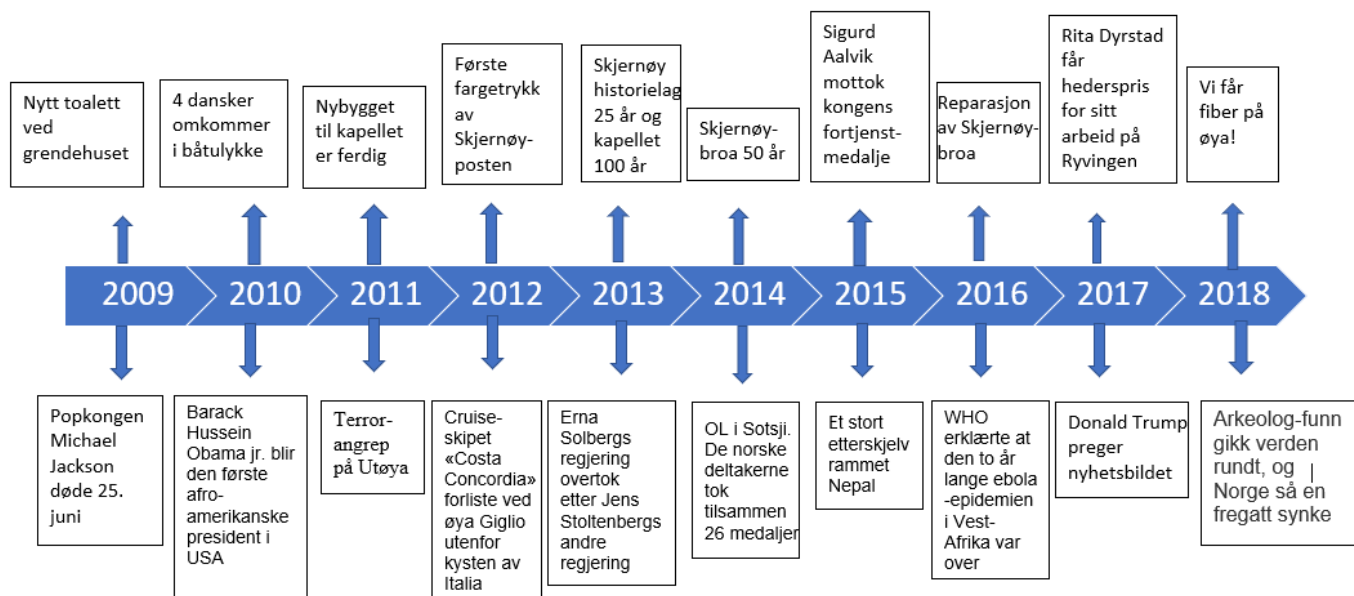
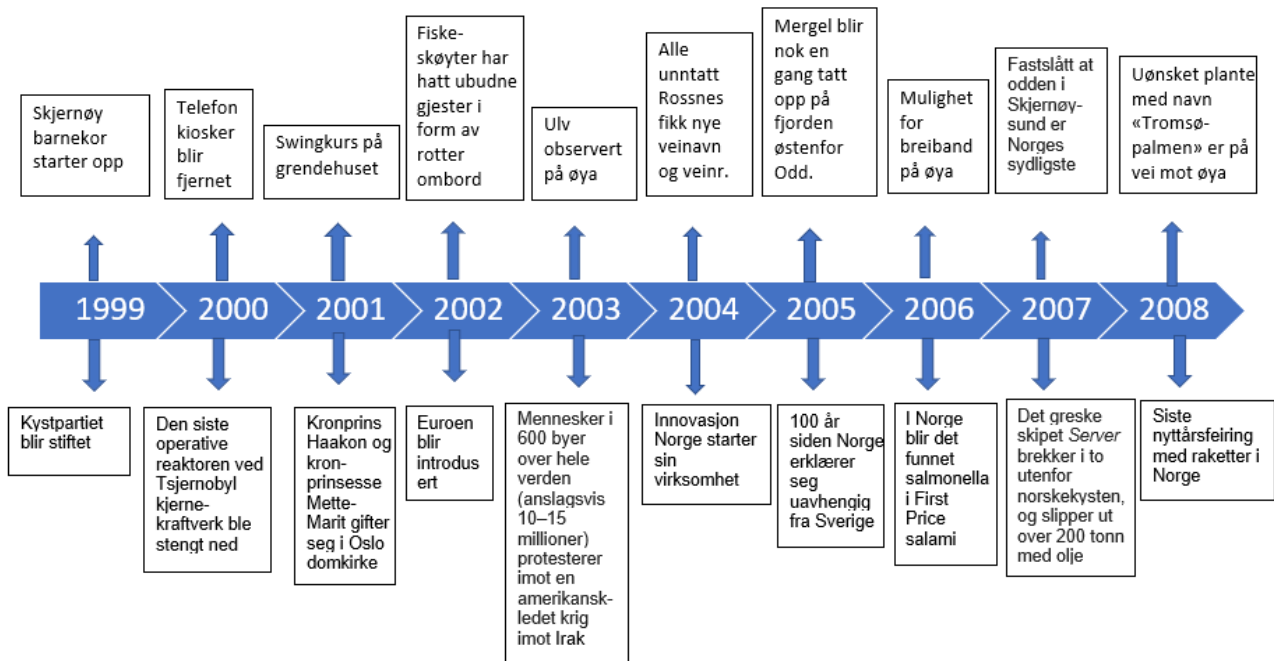
En søndag kveld i slutten av januar dro vi på mørktidstur til gapahuken ved brygga i Ystevåa. En flott blanding av barn og voksne fikk med seg andakt, grilling, bålbrenningskonkurransse og god drøs.

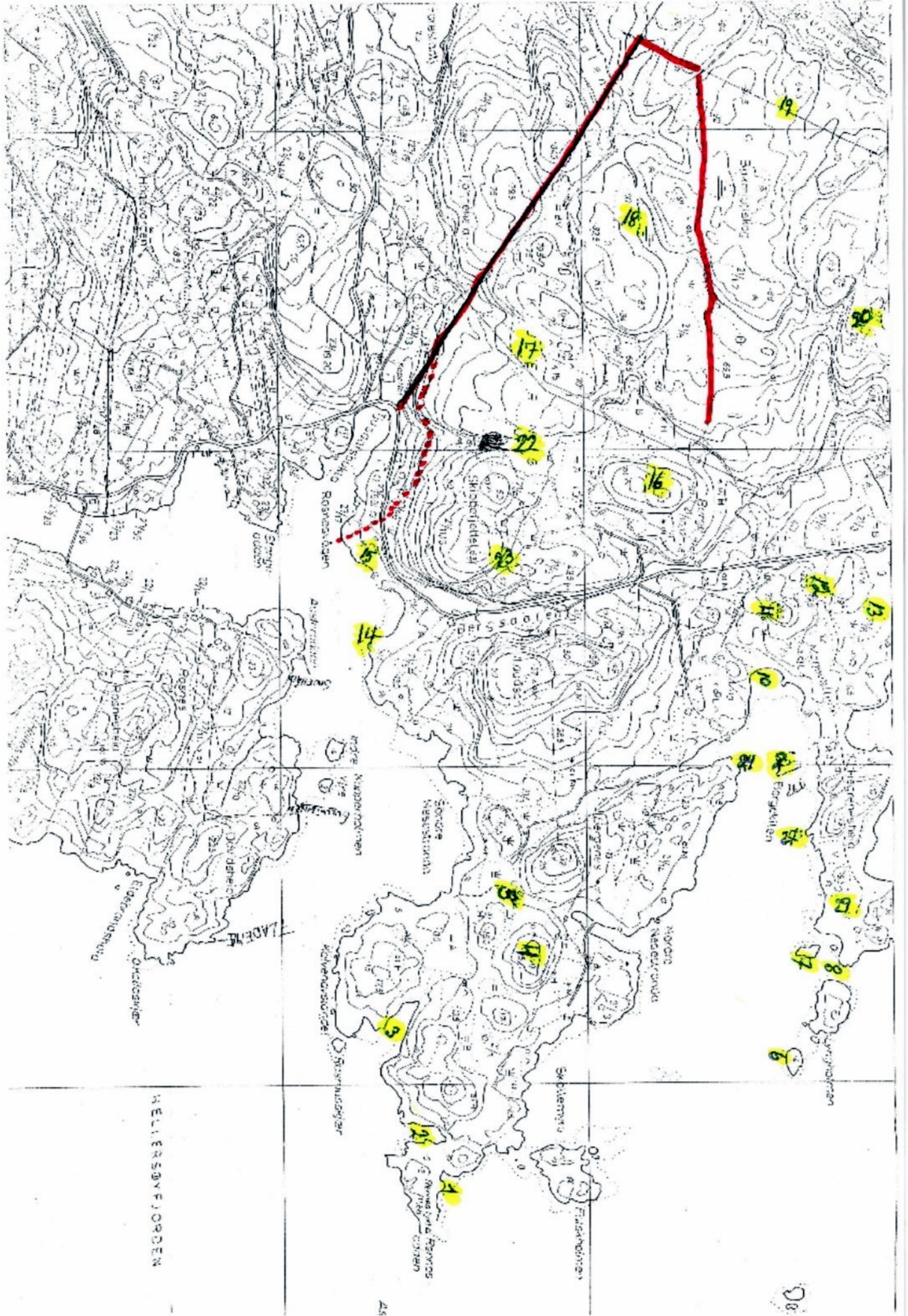
Skotten Steph Macleod holdt en fin konsert i begynnelsen av februar. Han hadde en sterk historie å fortelle. Takk til Ungdomsgruppa som stadig arrangerer konserter, denne gangen som en uformell kafé-konsert.
Kjell Gauksås

TIDSLINJE FRA SKJERNØYPOSTENS TILBLIVELSE

2019: SKJERNØYPOSTEN 50 ÅR!

Berge gård

1 Olavshola	16 Åsen
2 Sasteviga	17 Lilleheia
3 Knutsviga	18 Grauden
4 Tytteberheia	19 Haugefjella
5 Bergeneset	20 Stålsheia
6 Flateskjer	21 Skollemyra
7 Tifotsholmen	22 Hellidalen
8 Grunnsunde	23 Urdalen
9 Skredderhaven	24 Løodden
10 Mastefidja	25 Nodestega
11 Hammeren	26 Gulskjer
12 Soggesteinen	27 Vinterskjeran
13 Sandvigshausen	28 Lammesbakken
14 Stolpodden	29 Kalvehaven
15 Rødsteinen	

Kilde: Edgar Berge

KÅSERI FRA «LOBBEFESTEN» 12.OKTOBER
1996. SKREVET AV MAGNHILD BROVIG
f. Abrahamsen 7.6.1937 på Skjernøy.

Lobbefestene har bestått en god del år. De første var på «Lodsen», en restaurant i Mandal. Så ble festene flyttet til Tregde Marina. Og da Grendehuset på Farestad sto ferdig flyttet festene over til øya, og der er festene ennå!

Vi som var på festene for noen år siden husker godt Magnhild sine kåserier, over ting som hadde skjedd siden siste «Lobbefest». Magnhild skriver slagferdig og får satt ting i det humoristiske hjørne med en skarp brodd i seg. Så alle satt og gledet seg til Magnhild skulle lese opp årets kåseri. Vi i Skjernøyposten har vært så heldige og fått lov å formidle hennes tanker og observasjoner over «øyas lobber». Så her kan du lese den første fra 1996.

.....
Ja nå er det tida for å oppsummere det som har hendt på øya vår i året som har gått, og det hender møe her ude hvis mi bare holder øyan og øran åpne og følger med i utviklinga, og det gjør mi!

Mi kan begynne med Kjosdalsbukta. Nå ser det ut til at mi ei gang for alltid skal få vekk den gjørme-håla, som i alle år har satt grå hår i haue på foreldrene til alle ungene her ude. Å fylle ho heilt opp med stein må vel sette en stopper for fristelsen å prøve å bli blaud på beina nå isen legge sæ der om vinteren. Det skolle ha vært gjort for lenge siden. Så hadde mi som gikk på skolen der sluppet å få strømpan rundt øran av læreren hver gang støvlan ble for korte, det kunne mi! Manga av oss har fått senskader av den behandlinga. Mi kvie oss for å gå på isen, det gjør mi! Men nå skal bukta legges ut med kloakk og greier, og det trengs, så møe dritt som Farestadfolk har spart seg opp i årenes løp. Nå kan de få dritten ut av våa og på dypt vann. Ut til alle skjeran der turistan holde te om sommeren igjennom. Nodeviga, og Sandi for eksempel. Der kan bådfolkan kose seg og bade. Det har de bare godt av. Og mi kan holde oss på Farestad, for nå er det endelig avgjort alt om den omstridte Krambubrygga. Myndighedan har sagt sitt, og mi forstår ikke en dritt. Å æ de de krangle etter. Krambua er en saga blott. Det samme er redningsskøyta som har funnet seg andre jaktmarker. Så å ska mi da med brygga, Rosnesfolk æ i ferd med å dø ut, og da stoppe den trafikken av seg sjøl. Det er jo ingen som tør ligge til den brygga nå, de ser på det enorme byggverket og den flotte havseileren som har overtatt plassen etter vår koselige krambu. Men det spørs om ikke den godeste herr Pettersen har en baktanke med palasset sitt. Med alle de kvistan og utbyggan skulle det ikke forundre mæ det spor om han tenkte og søke skjenkebevilgning. Det er vel ikke mer en rett og rimelig heller at han ydet noe godt tilbake for den idylliske plassen han har fått tegna seg til for en billig penge. En koselig restaurant med nattåpent og alle rettigheter. Da kunne det igjen bli liv og røre på gamle krambubrygga. Og mi kunne kle oss ut så ingen kjente oss nå mi lista oss forbi i gården for å få oss en pinne på lørdagskvelden. For det er jo helst ikke noen som skal vide at mi tar oss ein tynn ein. Det går ann i syden eller i Oslo og te og mæ på Danskeferja, men ikkje på øya. Det æ derfor mi må heilt til Tregde marina i Ramsvåa nå mi ska ha Lobbefest. Nei, på øya kan mi bare ha kompefest og krabbefest, og så julefest og sånn. Alt annet moro må vi arrangere andre plasser.

Men over til noe mer alvorlig. Alle mi treffe på sier mi har en flått øy, og mi lure på hva de meine med det. Det kan jo være både positivt og negativt, for øya er visst full av flått. Her traver folk rundt på naturstier og fjellknauser heile sommeren igjennom. Men om kvelden må de ta flåttkontrollen over heile sæ sjøl og resten av familien for å se om de små svartingene har sugd sæ fast et eller annet intimt sted på kroppen. Aldri har så mange kledd sæ så nakne for hverandre for så lite som de gjør etter en tur i Guds frie natur.

Så om det æ det de meine med ei flått øy det veid mi ikke!
Men folk strømmer på fra fjern og nær. Mest populært er Ystevåa. Alle som kan krype og gå må på dø og liv ut å se der som forfedrene dreiv i land og slo seg ner og bygde sæ steinhus og levde som ville dyr og traska rundt i skinnfeller og sloss om kvinnfolk og levebrød med svære trestokker med pigger på. Det er folk helt gale etter å se. De tenker ikke på at de skremmer vede av alle sauam som går der ude. Det er ikkje rart de får laus mave og skrapesyke og det som verre æ. Gale i nervan blir de sikkert au.

Forts. neste side

Å så tar de alle blåbæran våre, de forbaskede folkan. De skrabe det reint, så mi får ikkje pelt et eneste blåbær. Og så det som æ så nydelig på pannekakene te søndagskaffien. Og så drar de mæ sæ hjem forvridde einerbuske og kvist og kvast. Stjele det gjør de. Stjele det som æ våres det gjør de. De eie ikkje oppdragelse, det gjør de ikke. Men de kalle det visst for kultur. Kultur mæ bag!

Så har none finne på at de skal ha konkurransse om å kjenne vår øy, «kjenn din øy» er mottoet. Og nå kommer folk langveisfra for å være med på morroa, Men det jo ikkje disses øy. De skulle ikke hatt lov å være med i tellinga i det hele tatt. Det er jo vår øy og ingen andres. Forresten å skal mi som ikke har bein og kondis gjøre. Disse postan som er lagt ut må en over alle hauan for å finne, så det æ ikkje noe for oss med angina pectoris, forkalkninger både her og der, flåttredsel, elgeredsel og andre fobier. Nei, mi må sitte hjemme og ergre oss over alle de friske som har kjangs til å vinne de FLÅTTE premian. Og så blir mi bare enda mer elendige bare av pur misunnelse.

Så sitte mi der å pønse på ossen mi ska få dei te å bli litt misunnelige på oss, og så kommer mi i tanke om at mi har en gammel sommerflor. Den kunne mi jo selge. En kan gjøre noen uhorvelige gode kjøp i disse tidan, og penge, det er jo noe folk blir misunnelige på. Mi kunne få en del hondre tusen for sommerflore hvis mi lar gå med et par mål med myr og bjørnebærkratt. Hyttefolk er ikke så nøye på det, og det kommer nok aldri kyr mer i di to båsan, og om hundre år tru sikkert etterkommerene at det var der forfedrene bodde og da kan jo hele øyas historie bli gal. Ja, mi vurdere å selge. Nå æ jo prisan høye, og mi kan leve godt av rentan den tida mi har igjen.

Uthusan kan mi for så vidt også la gå. Bare mi har litt plass til veden og bilen, så trenger mi jo ikke stort mer. Floren står jo bare der å forfalle. Da kunne folk slippe å bygge ulovlig vei til hytta langt polen i vold ute på oddan. De som kjøper kan jo få de fineste palassan MED vei rett inn på låven. Og mi kunne ha tjent oss rige på Rogalendingene og folk fra Østlandet. Kanskje ein og annen tysker også var interessert. De kjenne jo floran godt fra krigens dager.

Så kunne mi ha leid ut jaktterreng å få slutt på alle rådyran som ede av alle knoppa på tulipanan og rosan i haven. De er så frekke at det går ikkje ann. Her kjøpe mi i dyre domman for å ha det fint i havan og så kommer de å ødelegge alt. De æ verre enn sauane. Og de mannfolkan som har borse her ude, de kan ikkje skyte. De bare skadeskyde de stakkars dyran. Nei, tyskeran, de er vant te å skyde, så det æ møe ber at de gjør det. Så kan de fryse kjøttet ner sammen med all fisken og ta det med seg hjem når de drar utpå høstparten. Så har de noe å bøsse under med te vinteren. Men nok om det. Mi synes det æ så bedrøvelig at ikke Farestadfolk klare å samle sæ te ei ordentlig St. hans-feiring. Å ædde som går a dei? Æ di uvenner? Eller vil di ikkje kvitte seg mæ de gamle møblan og sjektan? Kan de ikkje avse noe av det gamle skrotet for å få et St. hans-bål? En må jo begynne å lure. Mi på Vesterøya er alle venner. I allefall på St. hans. Da brenne de både visst og galt. Lenestoler, hummerkister, fedder, gammel kledning og havegjerder. Papp og annet rusk og rask som har samlet seg i løpet av året. Det er liksom den kvelden at alle får utløsning for sine pyromanske tendenser. Og når bålet er brent ner, styrer alle bådan sine for å få med sæ synet av alle Nordfjorens hyttepyromanske oppfinnelser. Men på Farestad, der nøye de sæ med en skarve brann i Berge-skauen.

På Dyrstad har de også laget sæ felles badeplass der det vistnok skal herske fred og fordragelighet, noe som mi ikkje æ heilt enige om at det gjør. Men det æ jo ikke godt å gjøre alle til lags. Her skal de gå etter prioritering har mi forstått, og hyttefolkan har visst bare fått andre prioritering og får ikke være med på å bestemme. Men det er jo ikkje så rart heller, for hyttan kan jo plutselig bli leid ud eller solgt til fremmede og da kan jo alt komme ut av kontroll. Det er jo helt forståelig. Det er jo noe ant med husan, der bor jo de samme folkan heile tida.

Ellers er mi jo midt i hummerfiske, og de som ellers aldri er på sjøen ruste seg ut med et sneis teiner for å jakte på havets kardinal. Å edde de fiske etter? Hummeren æ jo så dyr at han æ ikkje te å ede. Det kan da ikkje smage så ubeskrivelig godt når en tenke på prisen. Kan ikkje de stakkars fiskeran ha hommeren i fred? Dei skal jo leve a han. Men nei, hyttefolk og folk med fast arbeid i byen samt alle pensjonistan og for ikkje å snakke om ongan, prøve så godt de kan å ta levebrødet fra fiskeren. Makrelen blei de nekta å fiske, og laksefiske er begrensa til bare ni dager. Det blir å kløre inne i Nordfjorden og på Strømsviga etter den sleipe ålen, samt noen seiepinne og tosketapper som de seippine i struten eller kista til under jul eller til det kommer ei ålekvase fra E.U. og henter styggedommen. Mi skjønne ikkje at noen kan ede sånne ekle skapninger. Men de får vist nok så godt betalt for ålen, i alle fall.

Det verste er at en må betale skatt for den fisken en dra med seg hjem til middag. Skatten må de ut med om de ede fisken eller ikke. Det må være noe steine galt med myndighetene når de kreve penge for noe en kanskje ikke ede. Nei, det er ikkje bare å være fisker.

Nei, da er det mye bedre å være emisjoner og ha noen sauer å pusle med på fritida mellom møtevirksomhetene. Og så er det jo liten konkurransse i den bransjen her på øya. Før gikk de i arv fra far til sønn, men i dag blir husan solgt i hytt og pine til høyeste bud. Bare Vår Herre veid hvem mi får til nabo. Mi lige det ikkje. Det er nok best å holde et øye med de. I hvert fall te å begynne med. En kan jo aldri vide. Mi må kontrollere de så godt mi kan alle sammen, men mi må jo for skam skyld ønske de velkommen til VÅR øy.

Lørdag 5. januar ble den tradisjonelle julefesten på Dyrstad skolehus arrangert i regi av Skjernøy Historielag.

Vi var over 60 stk. som benket oss sammen i den lille skolestuen. Julesanger ble sunget, Magnild Brovig fortalte om julefeiringen i gamle dager, og vi koste oss med deilig bakst og kakao.

Etter at vi hadde ryddet skolestuen for benker og bord var det tid for gang rundt juletreet, som var pyntet med levende lys.

Og jammen greide vi ikke å vekke nissen også, til stor glede for både små og store, men nissen hadde fått ødelagt beinet i de nye sauegjerdene, så han måtte bare snakke med oss gjennom luken i taket, men han hadde vært ute og handlet masse godterier til barna.

Vi i styret i Skjernøy Historielag vil takke hver og en som tok turen til Dyrstad skolehus denne ettermiddagen, vi setter så stor pris på at folk stiller opp på våre arrangement. Gerd Jacobsen, leder.

Lysene på enerbærbusken tennes

Magnild Brovig forteller

Bollespising og tegning på duken

Treningsstilbud for alle

Med friskt mot møtte jeg opp til trim på Grendehuset kl. 18 en onsdag i januar, det var ikke et nyttårsforsett, men litt nysgjerrig, og fysisk aktivitet skal jo være sunt.

Det var 10 damer og undertegnede, noen i trening igjen etter sykdom, noen for å holde seg i form. Noen for «om jeg ikke går på faste tider blir det ikke noe».

Treningen ble tilpasset etter eget nivå, men oppfordringen fra instruktør Lisbeth Tollefsen var å presse seg litt mer enn komfortabelt, uavhengig av nivå. Viktigheten av de rette holdninger og riktig utførelse av øvelser ble hele tiden passet på av instruktør, og musikk var til hjelp for å holde ut intervaller.

Rygg, mage, rumpe, kondisjon og lårmuskler fikk alle kjent sin begrensning, i min kropp i hvert fall. Men jeg kommer til å prøve igjen, kontingenten er 800,- pr sesong og kan virkelig anbefales.

Gunn Siri Amundsen og Lillian Dyrstad var aktive under trening, men ikke til stede under fotoseansen. Treningen ble avsluttet med uttøying og vasking av lokalet.

Eivind

Dagens deltakere fra venstre: Instruktør Lisbeth Tollefsen, Gunn Hilde Syvertsen, Kirsti Haven, Alette Kristine Syvertsen, Anne Lans Syvertsen, Marthe Abrahamsen, Beathe Aalvik Hinderaker og Silje Engedal.

Havørn er de siste årene blitt et stadig vanligere syn rundt Skjernøy. Jeg var i båt i Indre Nodeviga sist i november da jeg fikk knipset denne unge havørna som jages av en fryktløs ravn.

FOLKETELLING PÅ ØYA

Det har med ujevne mellomrom vært foretatt folketelling her på Skjernøy. I anledning vårt jubileum har vi sett tilbake på tidligere folketellinger, som viser varierende antall fastboende siste århundre. I 1910 var det hele 397 fastboende på øya. De neste 60 årene synker antallet, og i 1969 er det registrert 248 fastboende. Vi ser en jevn økning etter dette. I 1974 er vi oppe i 278 fastboende, og i de påfølgende fem år øker det til 315 fastboende. I 2007 blir det telt 336 fastboende, som viser at det har vært noenlunde stabilt de siste tretti år. Vi har nå vært ute og foretatt en ny folketelling, som viser at det per dags dato er 405 fastboende her på Skjernøy. Valvik 42, Dyrstad 100, Skjernøysund 12, Berge 45, Nedre Farestad 146, Ytre Farestad 45, og Rosnes 15!

Mariell C. Birkemo

Våren er i anmarsj; 6.februar gikk snøen, og da sto snøklokkene klare med sine nydelige hvite blomster. 8.februar hørtes de første 2 gjessene i Nordfjorden, og den første enslige blåveisen dukket opp 13.februar.

Mosjon for smilebåndet

Fuktig

Kona på 77 kom hjem til mannen sin og sa: Kjære, bilen vil ikke starte, men jeg vet hva problemet er.

Jaha, sa mannen tvilende. Hva er problemet?

Det er vann i forgasseren, sa kona.

Vann i forgasseren? Svarte mannen. Hvordan i all verden kan du si at det er vann i forgasseren, du som ikke vet forskjellen på en forgasser og et luftfilter?

Tro meg, sa kona, det er vann i forgasseren.

Ja vel, kjære. Jeg skal ta en kikk, hvor er bilen?

Den står et stykke ute i elva.

Tyven

En bonde i Telemark var i byen for å hente en kartong med levende kyllinger.

Det regnet mye den dagen, så pappkartongen begynte snart å gå i oppløsning.

Bonden var snartenkt og puttet kyllinger i alle lommene. En havnet i høyre bukselomme, der det dessverre var et aldri så lite hull. Bonden tok seg en tur inn på et bakeri for å kjøpe wienerbrød til kona, betalte for seg og reiste hjem.

Da bakeren kom ut i utsalget, møter han en sjokkert ekspeditør. Det var en mann her inne nettopp som hadde gylden åpen. Men kjære deg mann, det er jo ikke noe å være sjokkert over. Hvem som helst kan jo glemme å lukke buksesmekken. Ja, men det skumle var at den stakk hodet frem og stjal kjeks fra disken.

Skjernøygutt gir ut LP-plate

Øyvind Liseth (fra Farestad) har nylig gitt ut en 12-tommers LP-plate med egenkomponerte og framførte tekster, «Syntalaust» - som betyr problemfritt. Tekstene handler bl.a. om Øyvinds oppvekst, med referanser til skjærgården, og lek på Pauls jorde.

Øyvind spiller alle instrumentene, utenom trommer, der han har med seg Erik Gordon Jensen (som er gift med skjernøyjenta Kristin Bornøy).

Coveret er designet av en annen skjernøygutt, Simen Kjellin. Bildet på forsiden viser Øyvinds far, Harald, mellom to militærpoliti i Saigon i Vietnam i 1967. Bildet på baksiden er tatt av Øyvinds sønn Kristian, som også er med og korer på flere sanger, sammen med lillesøster Ingeborg og deres mor Lene.

Plata er spilt inn i Øyvinds eget studio, hjemme, hvor han har en anelig mengde gitarer i forskjellige utgaver. De dype tekstene er skrevet på norsk, og har allmenngyldig interesse.

Øyvind har også 5 ferdige sanger til, som handler om Skjernøy og skjærgården. Tekstene er skrevet av Anne Turid Tysil f.

Fasseland, fra Farestad, og tonesatt og framført av Øyvind og Erik. Disse vil bli utgitt ved en senere anledning, da det ikke var plass på LP-en.

Vinylplater er på vei inn i markedet igjen, så de av oss som har platespiller må tørke støvet av den og spille Øyvinds plate. Den kan kjøpes på Gjenbruksbutikken.

Janne

SITKAGRANEN er vår ”gave” fra foreldregenerasjonen, nå er de som ble plantet for 60 år siden eller mer blitt skikkelig store. På bildet et solid eksemplar av arten fra skogen ovenfor Juvik.

Under stormen Knud, løftet røttene på seg, på både denne og flere andre. Det var derfor ikke vanskelig å få VAE til å ta denne, pluss fem andre.

Denne jobben gjør de gratis, også kvisting, dersom trærne står i fare for å kunne skade høyspentlinja. Dersom man gjør dette på egenhånd og noe går galt, kan det bli en saftig regning.

Evert Knutsen

Grusing av stien rundt Ystevågen og ny asfalt...

Det var med stor undring jeg registrerte helikoptertrafikken da jeg kom hjem fra jobb denne dagen i oktober (16.oktober for å være nøyaktig). Hørte av min velinformerte nabo at prosjektet kostet ca. kr 250.000,-. I min enkle verden er dette ganske mye penger. Den første tanken som slo meg var at dette var unødvendig bruk av penger. Må det bli så fint at alle kan gå på "lave sko" rundt her uansett vær nå? Vi har da tidligere klart å ta på oss et par sjøstøvler og det som måtte høre med da vi visste at "i dag er det ganske blaut rundt våa". Kunne man ikke heller spandert på noe ny asfalt fra Skjernøybroa og ut til oss? Jeg hadde nettopp humpet meg utover og her har det vært en balanseøvelse å forsøke på å unngå de verste hullene og det er trafikkfarlig hvis alle tenker sånn. I det "grønne" samfunnet vi er en del av oppfordres man til å sykle mer. Nå er nok jeg ikke av den kategorien at jeg ville syklet til jobb uansett (dessverre), men på sykkel kan dette være livsfarlig. Kommer man ned i et av de verste hullene så kan man plutselig velte og hvem vet hva som måtte komme av biler, busser mv.. Nei, her må det kanskje skje en ulykke før man gjør noe med dette.. "Dessuten er det nok heller ikke de samme budsjettene" osv.. synes dere ikke dere hører?

Nei, tilbake til veien rundt Ystevågen så har dette nå ligget i ro en stund, og grusen som ble lagt på har holdt seg utrolig godt i alt "været" så langt denne vinteren. Nå har også trappen kommet opp med rekkverk og den har gjort hele turen utrolig mye enklere for middelaldrende menn med dårlige knær...(blant andre undertegnede). Når vi i tillegg ser på Facebook-siden Skjernøyfolket at Tore Askildsen kan fortelle at det nå er bevilget penger til ny asfalt fra broa til Farestad.... Ja, da skal jeg vel slett ikke klage over noe av dette i det hele tatt. Det ordner seg til slutt på Farestad også, selv om vi slipper å gjøre jobben selv...

Geir

Smånytt

Vi ønsker Georg Kayser velkommen til øya, han bor i Smedbakken 11 på Dyrstad.

Rådyrjakt

Det ble i 2018 skutt 15 rådyr på Skjernøy, derav 11 bukker. En av bukkene på Farestad var skutt av folk som ikke er oppført som jeger på noen av gårdene. Den var ”vomskutt”, og har nok hatt en pinefull død. Den ble funnet av en annen jeger, helt i starten av jakta. Man har ikke lov til å jakte hjortedyr uten avtale med eier av godkjent ettersøkshund og denne skal tilkalles ved skadeskyting. Man betaler forskudd for avtalen, så det koster ikke noe å be om ettersøk.

Trafikken i friområdet på Rossnes/Ytre Farestad har fått et skikkelig løft etter utbedringen.

Vi hadde en runde rundt 13. januar, og det var til sine tider tilnærming til kø.

Evert Knutsen

Iselin Toft Dyrstad, «hestejente» oppvokst på Dyrstad, gjør det godt i hesteløp med «Ethiopia River». Iselin er fysioterapeut og osteopat, og har trent og behandlet hesten som har hatt problemer med en sene i et bein.

21.januar gikk disse to seirende ut av et løp på Forus travbane

Bilde fra Lindesnes avis

Smånytt

Barnedåp

20.januar ble Wilma Engedal døpt i kapellet. Fra venstre: Prest Bjørnar Øybæk, mor Camilla Dyrstad Engedal, far Stian Engedal med dåpsbarnet, onkel Ole Henrik Dyrstad, tante Anita Sløgedal Dyrstad. Foran: Brødrene Jonathan og Eirik Engedal.

10.februar ble Thea Madelén Karlsen Hageland døpt, også i kapellet. Fra venstre: Prest Eva Marie Jansvik, far Rolf Erik Hageland med dåpsbarnet, storesøster Ane Victoria og mor Rikke Karlsen.

Skjernøypostens utgifter har økt, og vi er dessverre nødt til å øke abonnementsprisen til kr 200 per år. For abonnenter i USA blir prisen \$ 26.

Giro for innbetaling av kontingent vedlagt dette nr.

BILDER FRA SVUNNEN TID

Dette fotografiet er tatt antagelig i 1939/40. Herbert Gundersen er født i 1936. Han står helt til høyre i bildet, som 4-åring? Bildet er tatt ute i Farestad-myran. Kyrene er blitt melket, og kvinner og barn er på vei hjemover etter endt økt. Fra venstre Agga Syvertsen, Margit Pedersen, Ruth Dyrstad, Julie Kristiansen, Therese Hansen, Henny Kristiansen, Helga Gundersen med sin sønn Herbert og gutten foran er Sigurd Syvertsen.

Lærer Ole Johan Kige med klassen sin i 1960-årene.

Fra venstre: Karsten Berge, Martin Berge, Tom Erling Bentsen, Hilde Herstad, Aud Jacobsen, Inger Lise Ånensen. De tre jentene bak er fra venstre: Grete Kristiansen, Kirsti Larsen og Else Berge Grøsfjeld.

VI BLAR I ARKIVET

Skjernøyposten nr. 1. 1969.

Smånytt fra øya den gang. Vi leser følgende.... Skjernøyas befolkning pr. 1/1 1969 var på 248 personer. Til sammenlikning kan nevnes at den pr. 1/1 1964 (siste år før brua kom i mai 1964) var på 198 personer. Netto tilgang i 1968 var på 10 stk. født og innflyttet.

Det har vært en livlig husbygging i de senere år. Det er etter krigen totalt ført opp 27 nye hus. Bare siste år er 7 nye hus blitt fullført. Men også hyttebygging florerer på vår ø. Tallet på disse etter krigen ligger på ca. 75 stk. Dette er en utvikling som ser ut til å fortsette, - på godt og vondt. Men når de bare får en fornuftig plassering i forhold til helårsboligene, er det sikkert plass til masse enda.

Fylkesveien Farestad-Valvik-Dyrstad-Skjernøysund bru, er nå vedtatt i Fylkestinget. Traséen følger i store trekk den gamle veien frem til Dyrstad. Her tar den av til Svinehaven (veien opp til fam. Gauksås) og går frem til Kjerkeviga og videre fram mellom Vesterkjødna og Østerkjødna, og treffer veien igjen litt ovenfor Mauritz Jørgensen. De holder i skrivende øyeblikk på med finstikkingen Valvik-Dyrstad, og vil sannsynligvis begynne arbeidet der innen kort tid.

FORRETNINGEN SKJERNØY LANDHANDEL SOMMEREN 1968

Forretningen Skjernøy landhandel var i sommer, i Herstads fravær, drevet av våre 3 damer Annie Kristiansen, Tordis Larsen og Brita Kristiansen, med førstnevnte som fung. bestyrer. Og det må innrømmes at de gjorde det bra! Annie er fremdeles i jobben, og Herstad har siden i høst igjen vært å finne i forretningen om formiddagen.

BRANN I VALVIKA

For familien Alf Pedersen ble siste jul annerledes enn de har vært vant til. En uke før jul holdt Alf på med å brenne noe søppel i kjelleren. Stor ble hans forbauselse da han skulle hente noe verktøy på loftet og så at klesskapet sto i lys lue. Brannvesenet og folk ble varslet i en fart, mens Alf forsøkte å slukke så godt han kunne. Brannvesenet ble varslet kl. 12.10 og før 12.30 var 2 brannbiler på plass. Takket være denne ypperlige innsatsen ble huset reddet. Alt innbo ble båret ut før brannvesenet kom, så vannskadene ble ikke så store. Det ene soveværelset på loftet ble totalt ødelagt, og hans eldste sønn mistet alt han eide. Dette er visstnok første gang i historien at brannvesenet har vært i aktivitet ute på Skjernøya. De blir gitt honnør for punktlighet og effektivitet. Man kan uvilkårlig spørre seg selv om hvordan det ville gått hvis vi ikke hadde hatt bru og vei.

SKJERNØYPOSTEN

